

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

God Sommer!

SSF og KONTAKT-redaktionen ønsker god sommer. Vi er tilbage sidst i juli. Flensborghuset holder reduceret åbent.

Åbent møde

SSFs hovedstyrelse mødes en sidste gang inden sommerpausen. Vil man overvære mødet, bedes man melde sig til.

Kandidatrunde

FUEN og Mindretalssekretariatet er gået sammen om en første kandidat-spørgerunde forud for forbundsvalget.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

SYDSLESVIG DELTOG

"Dansk arbejde i Sydslesvig er afhængigt af en åben grænse" var overskriften på et debatarrangement på den store scene. (Foto: SSF)

Grænseforeningen Ungdom havde budt til debat om »Bindestregsidetitet». (Foto: SSF)

GENSE DEBATTERNE

»Er bindestregen mindretallets død?«

"Dansk arbejde i Sydslesvig er afhængigt af en åben grænse"

"Er de åbne grænser i Europa snart fortid?"

Mindretallet på Folkemødet

Det blev et på mange måder anderledes Folkemøde, end vi kender det. Corona-restriktionerne er lempet en del, men det er stadig ikke muligt at samle et stort antal mennesker på en ø for at holde et kæmpe fællesarrangement. Derfor blev Folkemødet 2021 holdt i en meget slank udgave. Det betød blandt andet, at den sydslesvigske delegation var skåret ned til kun nogle få deltagere, og det betød, at Folkemødet også blev holdt andre steder end kun på Bornholm. Torsdag var de fire folkeoplysende foreninger Dansk Folkeoplysnings Samråd, Folk & Sikkerhed, Grundtvigsk Forum og Grænseforeningen i samarbejde med Folkemødet Bornholm værter ved flere debatarrangementer i det historiske hus Vartov ved Rådhuspladsen i København. Ved de talrige arrangementer var der også nogle med sydslesvigsk deltagelse.

Det var for eksempel klokken 12, da Grænseforeningen Ungdom havde budt til debat om bindestregsidetitet. Debattens deltagere var Jens A. Christiansen (SSF-generalsekretær), Mats Rosenbaum (næstformand i SSW Ungdom og styrelsesmedlem i Dansk Skoleforening for Sydslesvig), Sybilla Nitsch (næstforkvinde i SSW, kandidat ved forbundsvalget) samt Katharina Kley (formand for Junge Spitzten), og emnet kunne nemt have fyldt mere end de 45 minutter, arrangementet var sat til. Klokken 14 bød Grænseforeningen velkommen i Vartovs Store Sal, hvor bogen "Danskerne findes i mange modeller" blev præsenteret. Tre af bogens personligheder stillede op til interview med forfatteren, brobyggeren, debattøren, den fhv. politiker, sygeplejerske og mønstrebryder Özlem Cekic. Nede på den store scene var der efterfølgende lagt op til debat under overskriften "Dansk arbejde i Sydslesvig er afhængigt af en åben grænse". Deltagerne var Gitte Hougaard-Wer-

ner (SSF-formand), Jørgen Møllekær (chefredaktør på Flensborg Avis), og Peter Skov-Jakobsen (formand for Grænseforeningen). Den sydslesvigske deltagelse blev igen tydelig, da Sigurd Barrett optrådte med sit program om 100-året for Genforeningen. Koncerten blev nemlig introduceret af SSF-formand Gitte Hougaard-Werner.

DIGITALE LØSNINGER

Grundet Corona var arrangementet i Vartov lige som Folkemødet på Bornholm underlagt en række restriktioner. Det betød blandt andet, at antallet af deltagere var stærkt reduceret, og det betød, at alle debatmøder blev sendt live på Folkemødets hjemmeside og via Facebook. Det kan selvfølgelig ikke sammenlignes med den fysiske deltagelse ved arrangementer, men til gengæld betyder det, at debatarrangementerne stadig kan ses. Det kan man blandt andet ved at scanne QR-coderne forneden.

BORNHOLM

Arrangementet på Vartov bød på nærmest alt, hvad der hører et Folkemøde til. Der var gode debatter, møder med nye ansigter og gamle bekendte. Der var lækker mad, hygge, sang, snak og masser af solskin. Men det var nu alligevel ikke Bornholm, og derfor tog en lille delegation fra Sydslesvigsk Forening og Grænseforeningen til øen lørdag, hvor de havde budt til debat om "Er de åbne grænser i Europa snart fortid?" Et emne, som deltagerne Christian Juhl (medlem af Folketinget og formand for Sydslesvigudvalget, EL), Peter Kofod (Europa-parlamentariker, DF), Jens A. Christiansen (SSF-generalsekretær), og Catharina Sørensen (vicedirektør, Tænketanken Euiropa) havde mange interessante synspunkter til. Ordstyrer var Merlin Christophersen fra Grænseforeningen. Også det arrangement kan stadig ses på nettet. Følg koden forneden.

ram

Det var også tid til at få en snak med hinanden. (Foto: SSF)

SØNDERJYSK MÅNEDSSKRIFT

Foran Folkehjem i Aabenraa. *Studentersangerne* afsluttede deres Sønderjyllandsturné med koncerter i Aabenraa. Der blev ikke sparet på stemmerne og kun få kom i seng.

Der blev tid til udflugter på *Studentersangerne*'s store pinseturné i Sønderjylland. Her besøgte man det tyske samlingssted på Knivsbjerg nord for Aabenraa.

Anløbsbroen i Kollund var smykket med hilsener til både *Studentersangerne*, der ankom med skib fra Sønderborg, og dansk-sindede fra Sydslesvig, hvoraf mange tog rutebåden fra Flensborg.

En hyggelig tur undervejs på turen fra Sønderborg til Kollund. Som middel mod søge havde *Studentersangerne* på rejsen fra Fyn til Als med lidt anvendt cognac. De var dog ud til på Flensborg Fjords klap så oprette varde at kunne rejse med pinser.

Levende historie

Sønderjysk Månedsskrift 2021/4 har set dagens lys. På sine 40 sider indeholder det lille, velillustrerede magasin fire artikler med historiske emner, den aktuelle "Grænselandskronik" med det forgangne kvartals store og små begivenheder i grænselandet - og så er der syv anmeldelser af nye bøger og musik fra eller om Sønderjylland.

INDHOLDET

I 1921 gennemførte *Studentersangerne* en række koncerter i det genforenede Sønderjylland. Koret besøgte Sønderborg, Kollund, Gråsten, Tønder, Haderslev og Aabenraa. Turnéen blev en vældig succes og skulle have været gentaget i år - men det satte coronaen en stopper for. Elsemarie Dam-Jensen fortæller på grundlag af korets egne muntre beretninger og skægge fotografier historien om Sønderjyllandsturnéen og kan bl.a. afsløre, om cognac modvirker søsyge. Peter Sorensen Schildt fra Agerskov oplevede i sit liv mere end de fleste. Han var på valsen som murer hele vejen gennem Norge, Sverige, Finland, Rusland og Polen, før han foreløbig slog sig ned i Preussen. Men her blev han indrulleret i hæren og måtte hele tre gange drage i krig,

første gang mod Danmark i 1864, anden gang mod Østrig i 1866 og tredje gang mod Frankrig i 1870-71. Historien genfortælles af hans nu afdøde barnebarn, og manuskriptet er venligst stillet til rådighed af Tove Balmer Hansen. En tidlig morgen i 1911 blev indbyggere i Sønderborg vækket af et infernalsk spektakel, der ifølge øjenvidner lod "højere end nogen tærskemaskine" - og det siger ikke så lidt! Det var en flyvemaskine, der fløj over byen for første gang! Underetegnede fortæller historien om den fantastiske flyvende maskine, dens mange konstruktører og dens dristige pilot. I grænselandskronikken kommenterer Poul-Erik Thomsen det forgangne kvartals store og små begivenheder: Blandt andet er der i det danske mindretal endnu en gang udbrudt en identitetsdebat - og hvad skal der ske med ferieboerne, når nu rejserne til familier i Danmark indstilles efter mere end 100 år? I Kruså er bevaringsværdige bygninger i fare, og i Flensborg flytter byens øl ud! Det tyske mindretals avis Nordschleswiger er ophørt som fysisk dagblad og udkommer nu kun digitalt, bortset fra en trykt avis hver 14 dag. Den gamle redaktør kaster et blik på det sønder-

jyske presselandskab anno 2021. Mariann Kristensen fortæller på bagsiden om forsiden om grev O.D. Schacks gravhund "Lillebror", der bl.a. holdt ham med selskab under et langvarigt fængselsophold. Ved siden af artiklerne bringes der i dette nummer hele syv anmeldelser af bøger og musik fra og om Sønderjylland - og så er der naturligvis nyt fra Museum Sønderjylland.

HVORDAN?

Tidsskriftet er uddelt til medlemmer af foreningen. Og hvordan får man så fingrene i denne uundværlige tryksag? Jo! Man melder sig ind i Historisk Samfund for Sønderjylland. Sønderjysk Månedsskrift udgives af Historisk Samfund for Sønderjylland og uddeles til foreningens medlemmer otte gange om året. Man kan melde sig ind på hjemmesiden www.hssdj.dk. Fotos fra Sønderjysk Månedsskrift nr. 4.

René Rasmussen

GUDSTJENESTER

27. JUNI

4. s. e. trin., Luk. 6, 36-42

- FL Ansgar Kirke 10 Böll,
- FL Helligåndskirken 10 Jacobsen,
- FL Sct. Hans 10 Strelow, FL Sct. Jørgen 10 Egeris,
- FL Sporskiifte 10 Hougesen,
- Gelting 11:30 Nielsen,
- Harreslev 11:30 Böll dåb,
- Husum 14 Heide-Jørgensen,
- Jaruplund 10 Schmidt,
- Lyksborg 10 Thun,
- Læk 10 Dahlin,
- Rendsborg 11:30 Brask,
- SL Ansgar 10 vakant,
- Store Vi kirke 10:30 Mortensen,
- St. Peter Ording 14:30 T. Jørgensen,
- Sønder Brarup 10 Mogensen,
- Tønning 11 T. Jørgensen,
- Vesterland/ Skt. Niels 10:30, dansk/ tysk,

4. JULI

5. s. e. trin., Luk 5, 1-11

- Aventoft Menighedshus 10 Dahlin,
- FL Ansgar Kirke 10 M. Jørgensen
- FL Helligåndskirken 10 Knudsen
- FL Sct. Hans se Sct. Jørgen
- FL Sct. Jørgen 10 Strelow
- Frederiksstad 9:30 Heide-Jørgensen
- Harreslev 11:30 Böll
- Kappel 11:30 Nielsen
- Lyksborg 10 Nielsen
- Rendsborg 10 Brask konfirmationsgudstjeneste
- SL Ansgar aflyst
- Sørup sognekirke 9:30 Mogensen
- Tarp 15 Dahlin
- Tønning 11 T. Jørgensen
- Vesterland/ Skt. Niels 10:30 Hansen

11. JULI

6. s. e. trin., Matt. 5, 20-26

- Aventoft Menighedshus 9:30 Dahlin
- FL Ansgar Kirke 10 M. Jørgensen
- FL Helligåndskirken 10 H. Jørgensen
- FL Sct. Hans 10 Strelow
- FL Sct. Jørgen se Sct. Hans
- FL Sporskiifte 10 Hougesen
- Gelting 11:30 Nielsen
- Harreslev 11:30 M. Jørgensen
- Husum 14 Heide-Jørgensen
- Jaruplund 10 afløserpræst
- Lyksborg 10 Nielsen
- Læk 11 Dahlin
- Rendsborg ingen
- Satrup 10 Mogensen
- SL Ansgar 10 dansk/ tysk
- Tønning 11 T. Jørgensen
- Vesterland/ Skt. Niels 10:30 Hansen

18. JULI

7. s. e. trin., Luk. 19, 1-10

- Amæs 10 Nielsen
- Bredsted 9:30 Dahlin
- FL Ansgar Kirke 10 M. Jørgensen
- FL Helligåndskirken 10 H. Jørgensen
- FL Sct. Hans se Sct. Jørgen
- FL Sct. Jørgen 10 Strelow
- Frederiksstad 9:30 Heide-Jørgensen
- Harreslev 11:30 M. Jørgensen
- Husum 11 Heide-Jørgensen
- Lyksborg 10 Thun
- Læk 11 Dahlin
- Rendsborg ingen,
- SL Ansgar 10 Olesen
- Strukstrup 11:30 Mogensen
- Tønning 11 T. Jørgensen
- Vanderup 10 Risvig

25. JULI

8. s. e. trin., Matt. 7, 15-21

- Dedsbøl Apostelkirke 10 Schmidt
- FL Ansgar Kirke 10 M. Jørgensen
- FL Helligåndskirken 10 H. Jørgensen
- FL Sct. Hans 10 Strelow
- FL Sct. Jørgen 10 Egeris
- FL Sporskiifte 10 Hougesen
- Frederiksstad ingen
- Harreslev 11:30 M. Jørgensen
- Husum ingen
- Lyksborg 10 Thun
- Rendsborg ingen
- Ravnkær 14 Mogensen
- SL Ansgar/ Skt. Johannis Kloster 17 Olesen
- Sønder Brarup 11:30 Mogensen
- Tarp 10 Risvig
- Tønning 15:30 T. Jørgensen